

VÁZLATOK

XXI. Népesedési folyamatok, a népesség vándorlása

demográfia = a népesség számának, összetételének változásait kutató tudomány

természetes szaporulat = élve születések száma – halálozások száma
+, ha az élve születések száma > halálozások száma
-, ha az élve születések száma < halálozások száma

csecsemőhalandóság = az egy éves kor előtti elhalálozás

Magyarország természetes szaporulata -1‰

okok: → születések száma csökken
→ halálozási mutatók rosszak (csecsemőhalandóság nemzetközi összehasonlítása nem jó)
→ kedvezőtlen a férfiak születéskor várható élettartama
→ magas az abortuszok száma

KOROK, NEMEK MEGOSZLÁSA

korfa = a népesség korcsoportjai és nemek közti megoszlását ábrázoló grafikon

öregedő népesség → a korfa oszlopszerűvé válik
fiataladó társadalom → kiszélesedő, háromszög alapú grafikon

Magyarország öregedő népességű ország.

Alacsony a születések száma → 15 év alatti lakosság = 17%
öregedő réteg → 50 év feletti lakosság = 33%

KI- ÉS BEVÁNDORLÓK

A népesség számát befolyásolja az országok (kontinensek) közötti népességmozgás.

kivándorlók = akik az országot elhagyva más országba költöznek

okok: → kedvezőbb kereseti lehetőségek
→ kedvezőbb kutatási feltételek

bevándorlók = más országból érkezve hazánkban letelepedő népesség

ok: → a szomszédos országok magyarjai telepednek át az őket ért sérelmek miatt

menekültek = politikai vagy háborús okok miatt anyaországukból eltávozó népesség

vendégmunkások = ideiglenesen, munkaszerzés céljából érkező népesség (*építőipar, vendéglátás, kereskedelem, egészségügy, mezőgazdasági munkások a betakarítás idején*)

BELSŐ VÁNDORLÁS

A hazai lakosság országhatáron belüli mozgása.

okok: → **ingázás:** városkörnyéki lakosság városban való dolgozása következtében →
„**alvóvárosok**” létrejötte

FOGLALKOZÁSI SZERKEZET

aktív keresők = munkahellyel rendelkező, a nyugdíjkort még el nem érő nők és férfiak összessége

nyugdíjasok = a nyugdíjkorhatárt elért lakosság (ez Magyarországon a lakosság kb. 30%-a)

munkanélküliek = a munkahelyüket elvesztő férfiak és nők összessége

eltartottak = az önálló jövedelemmel nem rendelkező népesség (*tanulók, háztartási alkalmazottak, máshol alkalmazásban nem állók*)

A **foglalkoztatási szerkezet** azt mutatja meg, hogy a gazdaság mely ágazata mekkora részét foglalkoztatja az aktív keresőknek.

első (primer) szektor = **mezőgazdaság**

második (szekunder) szektor = **ipar**

harmadik (tercier) szektor = **szolgáltatás**

Minél fejlettebb egy ország annál többen dolgoznak a harmadik, és annál kevesebben az első szektorban.